

عنوان پروژه: تدوین سند سیاست ارتقای سلامت روان استان قزوین و برنامه مراقبت در منزل (باتوجه به انتقال مراقبت، آموزش خانواده مبتلایان، گروه های خود یار، بیمه درمان روانی، خدمات سیار روانپزشکی)

Developing a mental health policy document of Qazvin and home care program

مجری پروژه: دکتر محمد فلاح زاده، استاد یار گروه روانپزشکی، رئیس مرکز آموزشی، درمانی روانپزشکی ۲۲ بهمن

ناظر طرح: دکتر عباس وثوق مقدم، عضو هیئت علمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

پیام گزار سلامت: دکتر رفعت محبی فر، استادیار گروه مدیریت خدمات بهداشتی-درمانی، مدیر گروه

همکاران اصلی پروژه: محمد ابراهیم ساریچلو، مربی روانشناسی بالینی گروه روانپزشکی-داریوش غیوری، کارشناس روانشناسی بالینی

خلاصه پروژه:

سازمان جهانی بهداشت با شعار بهداشت روان: غفلت بس است مراقبت کنیم. سال ۲۰۰۱ میلادی (۱۳۸۰) را سال بهداشت روان نامگذاری کرد و توجه جهانیان را به این نکته مهم معطوف کرد که "بهداشت روان بخشی جدایی ناپذیر از بهداشت عمومی است، غفلت بس است". فقدان خدمات سرپایی و مراقبت های مورد نیاز مبتنی بر جامعه که می بایست فضای درمانی و مراقبتی میان خانه و بیمارستان را پر کند، به وضوح احساس می شود. در این تحقیق که باهدف تدوین برنامه سیاست سلامت روانی استان باتوجه به گسترش برنامه های مراقبت در منزل انجام گرفت، اطلاعات مربوط به برنامه های مختلف و ظرفیت های اجتماعی بر مبنای داده های موجود در سطح بین المللی، ملی و استانی جمع آوری گردید، تا امکان توصیف وضعیت، و بررسی نقاط قوت و ضعف برنامه های در حال اجرا مشخص شود.

بر مبنای یافته های مبتنی بر شواهد تجربی رئوس برنامه آموزشی برای خانواده بیماران به شرح زیر پیشنهاد شد:

آموزش در مورد علائم و نشانه های بیماری با توجه به نوع بیماری (در مورد بیماران پسیکوتیک و برخی از اختلالات نوراتیک مثل افسردگی های غیر پسیکوتیک، وسواس و ...)، آموزش علل بیماری (سبب شناسی) با توجه به نوع بیماری و با تأکید بر عوامل زیستی، روانی، اجتماعی و محیطی، آموزش در مورد سیر و پیش آگهی بیماری با توجه به نوع بیماری، آموزش در مورد درمان بیماری و... مجموعه اطلاعات جمع آوری شده به طور خلاصه بیانگر تصویر زیر از سیمای سلامت روان استان می باشد:

- ✓ مردم در سطوح مختلف اجتماعی از آموزش های لازم در زمینه بهداشت روانی یكاملآ بی بهره اند و یا آموزش آنان متناسب با نیازهای جامعه امروز و به خصوص جامعه در حال گذار در کشور ما نیست.
- ✓ مردم شناخت مناسب و منطقی از بیماری روانی ندارند و این موجب ایجاد نگرش منفی و استیگما در جامعه می گردد.
- ✓ مردم نیاز به دریافت آموزش های لازم در زمینه نحوه مدارا با بیماران روانی و علائم و نشانه های آنها دارند.
- ✓ در مجموع به طور متوسط ۲۰۰۰ الی ۲۵۰۰ بیمار در استان تحت پوشش PHC هستند و خدمات ویزیت پزشک عمومی، دارو با تعرفه دولتی، بستری با سیستم ارجاع، آموزش های اولیه بیمار و خانواده ایشان و پیگیری درمان را دریافت می کنند. در این سیستم فقط یک بیستم از بیماران مبتلا به اختلالات روانی و رفتاری توسط بهورزان شناخته می شوند. ضمن آنکه در سیستم ارجاع مشکلات اداری و بوروکراتیک دست و پاگیری برای بیمار و خانواده وی وجود دارد.

✓ و....

بحث و پیشنهاد:

با توجه به تحلیل مشکلات موجود و نتایج حاصل از اطلاعات بیان شده و خرد علمی تیم پروژه و مشاورین پیشنهادات در سه سطح پیشگیری به منظور ارتقاء سطح سلامت روانی در جامعه استان تشریح شد.